

Fiskeudførselen i 1911 var meget nær ved 2 Mill. Kr. Det er ganske vist et stort Tal, men naar man tænker paa, at de ca. 20,000 Mennesker paa Færøerne saa godt som udelukkende lever af Fiskeri, er det jo ikke meget, kun for 100 Kr. pr. Individ, der er eksporteret, og det kunde være meget ønskeligt for Befolkningen at faa Eksporten bragt betydeligt højere op. At Fiskeriet har givet adskilligt mere end dette Beløb, ligger i Sagens Natur, da Befolkningen i ganske væsentlig Grad selv lever af sine Fiskeriprodukter, navnlig saadanne, som ikke lader sig sælge.

Jeg har fremdraget disse enkelte Ting for at forklare, at det virkelig er med Rette, vi ser med Sympati paa den Udvikling, der foregaar paa Færøerne, og at vi, naar der blot tages passende Hensyn til, at der tilvejebringes en præcis Ordning, og til, at der ikke anvendes flere Penge end højst nødvendigt, i øvrigt vil støtte Sagen i dens Helhed.

Jeg skal endnu ud fra min egen Erfaring gøre en ganske enkelt Bemærkning, som viser, hvor vanskelige Forholdene er paa Færøerne, og forklarér de Kaar, hvorunder man lever. Da Færøerne for en Del Aar siden fik bevilget en Sum til Bygning af et Sanatorium, som skulde ligge i Læ en halv Mils Vej eller tre Fjerdingsvej Nord for Thorshavn oppe i Fjældene, havde jeg den Ære at lede Ingeniørarbejderne. Transporten af de Materialer, der skulde bruges ved Sanatoriets Anlæg, foregik paa den Maade, at de først sejledes her fra Danmark op til Thorshavn og der omladedes i en Baad, hvori de førtes i Land og oplagdes paa Havnepladsen i Thorshavn. Der laa de, indtil der kom et belejligt Øjeblik med stille Vejr — det blæser hyppigt deroppe. De blev da atter indladede i en Pram eller Baad og ført knap en Mils Vej eller tre Fjerdingsvej Nord paa til et Sted, hvor Kysten var saa lav, at man kunde faa Varerne op. De maatte hejses ca. 60 Fod op ved Hjælp af en midlertidig anbragt lille Kran, og derefter maatte alt det Materiale, det drejede sig om, bæres op til Byggepladsen hovedsagelig paa Menneskeryg. Naar Trafikforholdene indenlands er saa vanskelige paa et Sted, der ligger paa den mere kultiverede Del af Øerne, lige tæt ved Øernes Hovedstad, kan man forstaa, at man med Længsel ser hen til at faa disse Forhold forbedrede deroppe. Man vil forstaa, hvad det betød, at Dampkedlerne skulde transporteres paa denne Maade til dette Sanatorium; de maatte konstrueres paa en særlig Maade, saa de kunde skilles ad

og sættes sammen i smaa Stykker af særlige Konstruktioner, for at man kunde faa dem anbragte deroppe med disse Transportmidler. Jeg fortæller kun dette ene Eksempel fra min egen Erfaring for overfor ærede Medlemmer at paavise det fuldstændig rigtige og forklarlige i, at man fra Færøernes Side ønsker Foranstaltninger i denne Retning.

Hermed skal jeg slutte, idet jeg anbefaler at behandle Lovforslaget velvilligt, men noget kritisk.

Ministeren for offentlige Arbejder (Thomas Larsen): Jeg takker samtlige ærede Talere, som har haft Ordet, for den Tilslutning, som dette Lovforslag har faaet, en Tilslutning, der har været saa stor og almindelig, at jeg tør haabe paa, at det skal lykkes at gennemføre Lovforslaget allerede i denne Rigsdagssamling. Det har selvfølgelig været af stor Interesse ogsaa for Regeringen at lægge Mærke til den betydelige og almindelige Interesse, som har givet sig til Kende i dette høje Ting fra alle Ordføreres Side for disse vore fjerne Øer og Op-hjælpsningen af deres Erhvervsforhold.

Det Lovforslag, som foreligger, angaar jo, som det ogsaa er blevet udtalt fra forskellige Sider, en Sag, der er af stor Interesse for Færøerne, og hvis Gennemførelse kan faa en vidtrækkende Betydning for det færøske Erhvervsliv; derom er der slet ingen Tvivl. Som jeg sagde ved Lovforslagets Fremsættelse, er det en meget betydelig Udgift for Statskassen, der her er Tale om, og naar denne Udgift er saa stor, som Tilfældet er, hænger det sammen med, hvad ogsaa saa godt som alle ærede Talere i Dag har været inde paa, at vi her lovgiver med Hensyn til Forhold, der er ganske ekstraordinære. Det ærede Medlem fra Færøerne (Effersøe) glædede mig ogsaa med sin almindelige Tilslutning til dette Lovforslag, og hans Udtalelser glædede mig ikke mindst, fordi det ærede Medlem repræsenterer Færøerne og er lokalkendt deroppe, er kendt paa alle de forskellige Steder, hvor Anlægene paatænkes udførte, og har et personligt Indtryk af, hvilken Betydning disse Anlæg vil faa for Erhvervene paa de angivne Pladser. Men det ærede Medlem har jo adskillige Betæneligheder med Hensyn til Enkeltheder i Lovforslaget. En af disse angik Spørgsmaalet om Anlægget af Vejene ud til den nye Havnekaj, som Regeringen har foreslaaet, at Kommunen skulde bære. Dette Anlæg vil efter Kalkulen koste ca. 65,000 Kr., og det siger sig selv, at denne Udgift sammenlagt med den Femtedel, som Kommunen skal svare til Havneanlægget,